

Klasa: UP/I 034-03/2013-02/007
Urbroj: 580-11/41-17-239
Zagreb, 9. lipnja 2017.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) na temelju članka 23. stavka 3., članka 31. i članka 58. stavka 1. točke 7. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja (Narodne novine, broj 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), u postupku pokrenutom po zahtjevu poduzetnika Hrvatski Telekom d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Roberta Frangeša Mihanovića 9 i OT-Optima Telekom d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Bani 75/a, zastupanih po punomoćnici [...], radi utvrđivanja postojanja uvjeta za djelomično ukidanje rješenja Agencije, klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014. (Narodne novine, broj 52/2014), kojim je uvjetno dopuštena koncentracija poduzetnika Hrvatski Telekom d.d. i OT-Optima Telekom d.d., na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag. iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, mr. sc. Ljiljana Pavlic, mr. sc. Tatjana Peroković i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, donesenoj na 25/2017. sjednici, održanoj 9. lipnja 2017., donosi sljedeće

R J E Š E N J E

I. Djelomično se ukida rješenje Agencije, klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014., objavljeno u Narodnim novinama, broj 52/2014, kojim je uvjetno dopuštena koncentracija poduzetnika Hrvatski Telekom d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT) i OT-Optima Telekom d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Bani 75/a (dalje: Optima), odnosno ukidaju se točke II.1., II.2. i II.10. izreke tog rješenja.

II. Umjesto točaka II.1 i II.2. izreke rješenja Agencije od 19. ožujka 2014. navedenog u točki 1. izreke ovoga rješenja, određuju se nove mjere, uvjeti i rokovi jer sudionici koncentracije nisu mogli ispuniti neke mjere i uvjete u određenim rokovima iz točaka II.1. i II.2. izreke citiranog rješenja zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i nisu ovisile o volji sudionika koncentracije.

III. Trajanje koncentracije HT-a i Optime ograničava se na razdoblje od najdulje 7 (sedam) godina počevši od HT-ovog stjecanja kontrole nad Optimom u smislu članka 22.1 Ugovora između Zagrebačke banke d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Trg Bana Josipa Jelačića 10, i HT-a sklopljenog 10. rujna 2013. te Aneksa I od 30.

travnja 2014. i Aneksa II od 29. srpnja 2016., to jest od 10. srpnja 2014. do najdulje 10. srpnja 2021.

III.1. Istekom najdulje određenog sedmogodišnjeg roka trajanja koncentracije iz točke III. Izreke ovoga rješenja, Ugovor između HT-a i Zagrebačke banke automatski prestaje bez mogućnosti produljenja, u skladu s točkom III.4. izreke ovoga rješenja.

III.2. HT se obvezuje da će u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2020. započeti s postupkom prodaje svih svojih dionica Optime, pri čemu će sukladno Ugovoru između HT-a i Zagrebačke banke imati pravo prodaje i dionica Optime koje drži Zagrebačka banka (tzv. pravo povlačenja u prodaju, engl. *drag-along*).

Postupak prodaje bit će transparentan, objektivn, nediskriminatoran, te u skladu s najboljim praksama.

HT se obvezuje pripremiti postupak prodaje najkasnije 6 (šest) mjeseci prije početka prodaje, tj. do 1. srpnja 2019. te isti s potrebnom dokumentacijom, koja između ostaloga sadrži i procjenu vrijednosti Optime, dostaviti na pregled Povjereniku koji će o toj činjenici izvijestiti Agenciju. Tijekom pripreme za postupak prodaje neovisni savjetnik izradit će i procjenu vrijednosti Optime.

III.3. Postupak prodaje dionica Optime iz točke III.2. izreke ovoga rješenja započet će u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2020. putem međunarodnog konkurentnog javnog natječaja uz objavu oglasa u najmanje jednom uglednom međunarodnom financijskom glasilu.

U slučaju da po proteku roka od 6 (šest) mjeseci od dana utvrđenog početka prodaje dionica Optime ne bude iskazan interes za kupnju dionica Optime ili da iskazani interes odnosno podnesene ponude za kupnju dionica Optime ne budu objektivno prihvatljive, o čemu će Povjerenik obavijestiti Agenciju, HT se obvezuje angažirati investicijsku banku s mandatom vođenja procesa prodaje.

U slučaju da tijekom postupka prodaje dionica Optime budu podnesene dvije ili više jednako vrijedne ponude, prednost pri prodaji dionica Optime imat će ponuđač koji u trenutku prodaje nije prisutan na mjerodavnom tržištu.

III.4. Ako se u opisanom postupku prodaje iz točaka III.1. do III.3. izreke ovoga rješenja dionice ne uspiju prodati do isteka najdulje određenog sedmogodišnjeg trajanja koncentracije, tada istekom sedmogodišnjeg trajanja koncentracije Ugovor između HT-a i Zagrebačke banke automatski prestaje, a time i bilo kakva mogućnost kontrole HT-a nad Optimom. HT se obvezuje odmah po isteku sedmogodišnjeg trajanja koncentracije prenijeti sva upravljačka prava iz svojih dionica Optime na Zagrebačku banku ili treću osobu koja nije povezana s HT-om, te sukladno uvjetima iz Ugovora HT-a i Zagrebačke banke ovlastiti Zagrebačku banku da proda sve HT-ove dionice Optime. HT će osigurati obvezu Zagrebačke banke odnosno treće nepovezane osobe na koju budu prenesena upravljačka prava iz HT-ovih dionica, da tijekom držanja upravljačkih prava nad HT-ovim dionicama Optime ne koristi glasačka prava iz tih dionica.

III.5. HT se obvezuje da će Agenciji dostaviti potpisani Aneks ugovora između HT-a i Zagrebačke banke kojim se navedeni ugovor usklađuje s novo određenom obvezom u odnosu na dan početka prodaje dionica Optime.

Rok izvršenja: 30 (trideset) dana od dana dostave ovoga rješenja.

IV. HT se obvezuje da će osigurati upravljanje Optimom za vrijeme trajanja koncentracije kako bi se osiguralo, u okviru mogućeg, a s obzirom na ranije trendove poslovanja Optime, Optimine obveze iz predstečajne nagodbe, obveze H1

iz predstečajne nagodbe opisane u rješenju Agencije, klasa: UP/I 034-03/2016-02/006, urbroj: 580-11/41-17-189, od 9. lipnja 2017., razvoj tržišta i tržišnih trendova te gospodarsku situaciju, da na kraju trajanja razdoblja koncentracije s HT-om Optimina imovina ne bude potkapitalizirana u odnosu na stanje Optimine imovine na početku razdoblja koncentracije te da Optimina imovina sudjeluje, najmanje u sličnim omjerima, u odnosu na tržište na kraju razdoblja trajanja koncentracije, kao i na početku razdoblja trajanja koncentracije. Za potrebe ove mjere pojam slični omjeri obuhvaća odstupanja od - 10%.

IV.1. Kao novo početno stanje za usporedbu, uzet će se stanje imovine koje predstavlja zbroj Optimine i H1 imovine na kraju tromjesečja koje prethodi datumu pripajanja Optime i H1, što uključuje i trend razvoja svih parametara Optimine i H1 imovine promatrane zbirno unazad godinu dana prije pripajanja H1 Optimi, a koji trend će se uzimati u obzir prilikom praćenja navedenih parametara za vrijeme trajanja koncentracije („Novo početno stanje Optimine imovine“). HT se obvezuje da će Optima dostaviti Povjereniku iz točke VI. izreke ovoga rješenja i Agenciji podatke o Novom početnom stanju Optimine imovine u roku od 60 dana od dana dostave ovoga rješenja.

IV.2. Za potrebe mjere iz točke IV.1. izreke ovoga rješenja pojam Optimina imovina znači Optima korisničku bazu i infrastrukturu koja uključuje korisničku bazu i infrastrukturu Optime (s pripojenim H1), prema sljedećim parametrima:

a) Parametri korisničke baze:

- poslovni korisnici govorne usluge;
- privatni korisnici govorne usluge;
- poslovni korisnici usluge širokopojasnog pristupa Internetu;
- privatni korisnici usluge širokopojasnog pristupa Internetu;
- poslovni korisnici usluge televizije;
- privatni korisnici usluge televizije;
- poslovni korisnici podatkovnih usluga te
- privatni korisnici podatkovnih usluga.

Svaki parametar korisničke baze prati se prema sljedećim kriterijima: (i) broj korisnika (apsolutni iznos i tržišni udjel), (ii) prihod (apsolutni iznos i tržišni udjel) pri čemu je za utvrđivanje je li zadržan sličan omjer za potrebe ove mjere relevantno prosječno odstupanje navedena dva kriterija.

b) Parametar infrastruktura: Količina vlastite ili unajmljene infrastrukture sposobne za pružanje konkurentnih usluga na tržištu Optiminim korisnicima. Pod infrastrukturom sposobnom za pružanje konkurentnih usluga na tržištu smatra se infrastruktura koja omogućava brzine pristupa i kvalitetu koja je dostupna većini korisnika na tržištu elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj, pri čemu će se utvrditi novo početno stanje infrastrukture, budući da pripajanjem H1 Optima stječe i dio H1 infrastrukture.

IV.3. Imenovani Povjerenik iz točke VI. Izreke ovoga rješenja u svojim polugodišnjim izvješćima izvještavat će Agenciju o ispunjenju mjere utvrđene u točki IV. Izreke ovoga rješenja te će posebno upozoriti Agenciju ako se ispuni bilo koji od slijedećih uvjeta:

a) Parametar infrastrukture ili najmanje dva parametra korisničke baze budu manji od – 10% u odnosu na Novo Početno stanje Optimine imovine

b) Parametar infrastrukture i najmanje dva parametra korisničke baze budu manja od –10% u usporedbi s tržištem u tom trenutku u odnosu na Novo Početno stanje Optimine imovine.

U bilo kojem od ta dva slučaja Agencija će pozvati Optimu i HT da se očituju o razlozima za odstupanje. Ako razlozi za takvo odstupanje nisu objektivni, odnosno nisu rezultat ranijih trendova poslovanja Optime, objektivnih mogućnosti Optime da prati tržišni razvoj s obzirom na svoje obveze iz predstečajne nagodbe te s obzirom na obveze H1 iz predstečajne nagodbe, razvoj i trendove na tržištu i opću gospodarsku situaciju, već se mogu pripisati upravljanju Optimom od strane HT-a s ciljem njene potkapitalizacije, Agencija može zabraniti privremenu koncentraciju HT - Optima.

V. HT se posebno obvezuje da tijekom trajanja koncentracije s Optimom neće nuditi zaposlenje ključnim zaposlenicima Optime, da će zaštititi povjerljivost korisničke baze podataka Optime, uključujući i podatke pripojenog poduzetnika H1 te da neće poduzimati nikakve radnje kojima bi se ograničavala prodajna aktivnost Optiminih prodajnih partnera.

VI. HT i Optima se obvezuju ponoviti postupak izbora Povjerenika kojeg će predložiti Agenciji koji bi pratio ispunjenje naloženih mjera od strane HT-a i Optime te koji bi Agenciji podnosio pisano izvješće o rezultatima izvršenog nadzora (najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i nalogu Agencije i češće), uz uvjet da njegovo imenovanje Agencija mora prethodno odobriti temeljem dostavljene objektivne dokumentacije kojom se dokazuje kvalificiranost predloženog neovisnog povjerenika za praćenje provedbe mjera, uvjeta i rokova koje odredi Agencija, a pri čemu povjerenik mora biti stručnjak za telekomunikacijsko tržište. Povjerenik treba biti i renomirana i iskusna pravna osoba koja pokriva više segmenata stručnosti potrebne za nadzor ukupnosti svih mjera i uvjeta i koja nije personalno ni kapitalno povezana sa sudionicima koncentracije, koja posjeduje potrebne kvalifikacije za izvršenje tog posla i koja ne smije biti izložena ili postati izložena sukobu interesa. U svrhu otklanjanja dvojbe, do odabira novog povjerenika dosadašnji povjerenik će postupati sukladno točki III. izreke rješenja Agencije od 19. ožujka 2014. navedenog u točki 1. Izreke ovoga rješenja te u skladu s ovim rješenjem.

Navedeni Povjerenik je obvezan žurno izvjestiti Agenciju o svim značajnim radnjama koje sudionici koncentracije poduzimaju vezano uz izvršenje predloženih mjera, odnosno podnijeti pisano izvješće Agenciji svakih 6 (šest) mjeseci, a po potrebi i nalogu Agencije i češće i to u dovoljnom broju primjeraka da ga Agencija može proslijediti na mišljenje Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti (HAKOM).

Troškove izbora i obavljanja poslova Povjerenika snosi Optima.

VII. Uzimajući u obzir razdoblje u kojem će biti potrebno pratiti izvršenje mjera i uvjeta, u slučaju dvojbe oko načina primjene mjera i uvjeta u za to određenim rokovima i/ili dvojbe tijekom nadzora nad izvršenjem mjera i uvjeta i rokova utvrđenim rješenjem Agencije od 19. ožujka 2014. navedenog u točki 1. Izreke ovoga rješenja i ovim rješenjem Agencija je obvezna dati smjernice.

VIII. U preostalom dijelu rješenje Agencije klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014. (Narodne novine, broj 52/2014) ostaje na snazi.

IX. Poduzetnik HT obveznik je plaćanja upravne pristojbe u iznosu od 14.000,00 kuna u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

X. Ovo rješenje bit će objavljeno u Narodnim novinama.

Obrazloženje

1. Rješenje o uvjetno dopuštenoj koncentraciji HT-a i Optime od 19. ožujka 2014., klasa: UP/I 034-03/2013-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096 (Narodne novine, broj 52/2014)

Agencija je, 19. ožujka 2014., sukladno članku 22. stavku 7. točki 2. ZZTN-a donijela rješenje o uvjetno dopuštenoj koncentraciji poduzetnika HT i Optima, klasa: UP/I 034-03/2013-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096 (Narodne novine, broj 52/2014; dalje: Rješenje) kojim je prihvaćen prijedlog mjera i uvjeta od strane HT-a i Optime za otklanjanje negativnih učinaka predmetne koncentracije na tržišno natjecanje u rokovima utvrđenim za njihovo ispunjenje.

Rješenjem je kao pravni temelj koncentracije utvrđen „Ugovor između Zagrebačke banke d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 i HT-a u odnosu na OT-Optima Telekom“, sklopljen 10. rujna 2013. (dalje: Ugovor).

U točki 3. obrazloženja Rješenja utvrđeno je kako je člankom 2. predmetnog Ugovora, pod naslovom: „Osnovna svrha Ugovora“ uređeno da Optima kao društvo koje se nalazi u financijskim teškoćama nije u mogućnosti otplatiti svoje obveze prema vjerovnicima zbog čega je nad Optimom otvoren postupak predstečajne nagodbe i Zagrebačka banka kao najveći vjerovnik po osnovi danih kredita Optimi, ima namjeru pronaći strateškog partnera Optimi za određeno vremensko razdoblje kako bi se Optima financijski i operativno restrukturirala radi namirenja potraživanja vjerovnika, postizanja financijske stabilnosti i nastavka poslovanja. Stoga, Optima i Zagrebačka banka smatraju da je HT, kao najveći drugi vjerovnik Optime, prikladan strateški partner Optime koji će omogućiti Optimi prednosti sinergije koja će se razviti tijekom navedenog strateškog partnerstva.

Agencija je u točki 3. obrazloženja Rješenja utvrdila da je Poslovni plan sastavni dio predmetnog Ugovora te da isti predstavlja prijedlog HT-a, koji su prihvatili Optima i Zagrebačka banka, a sastoji se u namjeri poboljšanja poslovanja Optime, s ciljem namirenja potraživanja svih vjerovnika Optime u postupku predstečajne nagodbe te u zaštiti i po mogućnosti povećanju vrijednosti Optime. Navedeni Poslovni plan je u bitnome u skladu s Planom financijskog i operativnog restrukturiranja u dijelu koji se odnosi na financijske pokazatelje poslovanja, a koji je Optima izradila u okviru postupka predstečajne nagodbe.

Nadalje, Agencija je u točki 11. obrazloženja Rješenja, među ostalim, utvrdila kako u dijelu koji se odnosi na direktne troškove, Poslovni plan HT-a za Optimu predviđa primjenu najboljih praksi u upravljanju investicijama vezanim uz akviziciju i zadržavanje korisnika.

U odluci Vijeća navedenoj u točki 18. obrazloženja Rješenja utvrđeno je kako je HT, u odnosu na potrebu sprječavanja podkapitalizacije Optime tijekom trajanja koncentracije, preuzeo obvezu očuvanja poslovanja Optime te je izradio Plan s pokazateljima za nadzor provedbe mjere poslovanja toga poduzetnika.

Agencija je, sukladno točki III. izreke Rješenja, 10. srpnja 2014. donijela odluku o odobrenju prijedloga mandata povjereniku, društvu Ernst & Young d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Radnička cesta 50 (dalje: Povjerenik, E&Y).

Početni dan predmetne koncentracije u smislu točke II. 1. Izreke Rješenja je 10. srpnja 2014. s obzirom na to da su na navedeni datum sve odluke Glavne skupštine Optime koje su predviđene predstečajnom nagodbom valjano donesene i upisane u sudski registar.

Trajanje koncentracije HT-a i Optime ograničava se do 10. srpnja 2018. u smislu točke II.1. izreke Rješenja na razdoblje od četiri (4) godine računajući od Početnog dana.

2. Zahtjev za pokretanjem postupka radi utvrđivanje postojanja uvjeta za djelomično ukidanje Rješenja

Agencija je 13. siječnja 2017. zaprimila zahtjev poduzetnika HT za djelomičnim ukidanjem Rješenja u odnosu na točku II.1., II.2. izreke tog Rješenja i ukidanje točke II.10. izreke Rješenja, s prijedlogom donošenja novih mjera i uvjeta u za to predviđenim rokovima (dalje: Zahtjev). Navedeni Zahtjev je postavljen u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a.

Zahtjev je Agenciji dostavio HT, zastupan po punomoćnici [...].

Člankom 22. stavkom 8. ZZTN-a propisano je da ako sudionici koncentracije ne ispune mjere i uvjete u rokovima određenim rješenjem, Agencija će ovisno o utvrđenju razloga neispunjenja, ukinuti ili djelomično ukinuti rješenje o uvjetno dopuštenoj koncentraciji u smislu članka 23. ZZTN-a.

Člankom 23. stavkom 3. ZZTN-a propisano je da Agencija može po službenoj dužnosti ili na zahtjev sudionika koncentracije rješenjem djelomično ukinuti rješenje iz članka 22. ZZTN-a kada stranke ne mogu ispuniti neki od uvjeta ili ih ne mogu ispuniti u određenim rokovima zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranke, te u rješenju odrediti nove mjere, uvjete i rokove za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja.

Podnositelj Zahtjeva pozivajući se na članak 23. stavak 3. ZZTN-a i članak 41. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09; dalje: ZUP) predlaže da Agencija djelomično ukine Rješenje, odnosno da se produlji rok upravljanja HT-a nad Optimom iz točaka II.1. i II.2. izreke Rješenja na dodatne 3 godine, do 10. srpnja 2021., jer se u roku određenom Rješenjem uvjeti iz točke II.4. izreke Rješenje neće moći ispuniti, a zbog okolnosti koje su nastupile nakon donošenja Rješenja, koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranaka.

Podnositelj Zahtjeva u bitnome navodi da su okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranaka, a od kojih svaka od opisanih okolnosti za sebe, ali i sve zajedno, dovode do zaključka da se mjere i uvjeti određeni Rješenjem ne mogu ispuniti odnosno ne mogu ispuniti u Rješenjem određenim rokovima pa se stoga ne može niti postići osnovna svrha koncentracije, odnosno financijski oporavak Optime i stvaranje jakog konkurenta na telekomunikacijskom tržištu Republike Hrvatske:

- još uvijek primjenjiva *ex ante* regulacija Optime od strane Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) te

- bitna i trajna izmjena tržišnih okolnosti na mjerodavnom tržištu uslijed preuzimanja kontrolnog udjela u poduzetniku Metronet Telekomunikacije dioničko društvo za telekomunikacijske usluge, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica Grada Vukovara 269/d (dalje: Metronet) i pripajanje poduzetnika Amis Telekom društvo za telekomunikacijske usluge d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Bani 75 (dalje: Amis) od strane poduzetnika VIPnet društvo s ograničenom odgovornošću za usluge javnih telekomunikacija, sa sjedištem u Zagrebu, Vrtni put 1 (dalje: VIPnet).

HT navedeno obrazlaže time da je 3. srpnja 2014. HAKOM donio privremeno rješenje kojim je Optimu utvrdio operatorom sa značajnom tržišnom snagom te mu odredio regulatorne obveze na maloprodajnim tržištima pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji

za privatne i poslovne korisnike te na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa Internetu i s njim usko povezanom tržištu naplatnih televizijskih programa (dalje: Privremeno rješenje HAKOM-a) i to na isti način kako je to određeno i poduzetniku Iskon Internet d.d. HT nadalje navodi kako iz izreke i obrazloženje Privremenog rješenja HAKOM-a proizlazi da HAKOM nije ulazio u detaljnu analizu mjera određenih od strane Agencije, već je donio odluku kojom preslikava na Optimu obveze već određene Iskon Internetu d.d.

Usljed određenih regulatornih obveza iz Privremenog rješenja HAKOM-a, stav je HT-a u Zahtjevu, da Optima nije mogla pravovremeno reagirati na ponude konkurencije i promovirati svoje usluge na brz i fleksibilan način na koji je to do odluke o regulaciji mogla činiti. Optimini su paketi tada bili u statusu odobrenja od strane HAKOM-a pa Optima nije smjela nuditi promotivne ponude prije njihovog odobrenja od HAKOM-a. Paketi postojećih usluga iz cjenika Optime odobreni su tek u veljači 2015., dok su novi paketi Optiminih usluga odobreni od HAKOM-a tek s 10. prosincem 2015. Dakle, Optima je sve do prosinca 2015. bila potpuno onemogućena u ponudi novih paketa odnosno novih promotivnih ponuda svojih usluga krajnjim korisnicima. Regulatorne obveze značajno su usporile i ograničile mogućnosti Optime u pravovremenoj akciji odnosno reakciji na tržišne uvjete i ponudu konkurencije. Tijekom tog razdoblja Optima je, uslijed ograničenih mogućnosti provođenja promotivnih akcija na tržištu, trpjela vrlo negativne posljedice vidljive i kroz lošije poslovne rezultate.

Takvu izgubljenu mogućnost odnosno loš start neposredno nakon odobrenja koncentracije Optima nije i neće uspjeti nadoknaditi kroz preostalo razdoblje trajanja koncentracije, objašnjava HT u Zahtjevu.

Nadalje, HT navodi kako je, u srpnju 2015., HAKOM donio odluku o ukidanju regulacije na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa Internetu i s njim usko povezanom tržištu prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade - PayTV jer je utvrdio da postoji djelotvorno tržišno natjecanje te je HT-u, Iskonu i Optimi ukinuo sve ranije određene regulatorne obveze na tom tržištu.

Međutim, HAKOM još uvijek nije ukinuo regulatorne obveze na tržištu pristupa javnoj govornoj usluzi te se obveze s tog tržišta i dalje u nepromijenjenom opsegu primjenjuju kako na HT i Iskon, tako i na Optimu. Optima je i dalje regulirana na maloprodajnom tržištu javne govorne usluge, odnosno u odnosu na sve usluge koje u istom paketu sadrže i javnu govornu uslugu.

Dodatno, kako to navodi HT u Zahtjevu, isti dan kada je HAKOM ukinuo regulaciju na maloprodajnom tržištu pristupa Internetu i s njim usko povezanom tržištu prijenosa televizijskih programa uz plaćanje naknade - PayTV, HAKOM je, određivši veleprodajni status operatorima sa značajnom tržišnom snagom HT-u, Iskonu i Optimi, kroz regulatorne obveze provođenja testa istiskivanja marže (*tzv. engl. margin squeeze test*) Optimi *de facto* produljio regulatorne obveze i u odnosu na maloprodajne usluge pristupa Internetu i PayTV te sve usluge koje se prodaju u paketu s tim uslugama.

Stoga, HT zaključuje kako niti nakon donošenja HAKOM-ove odluke o deregulaciji tržišta maloprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu i Pay TV, situacija za Optimu nije olakšana jer je regulacija maloprodajnih ponuda Optime zapravo nastavljena i dalje kroz regulaciju na veleprodajnoj razini. Takvom regulatornom obvezom Optimi se i dalje onemogućuje potrebna fleksibilnost u pristupu tržištu i ponuda cjenovno atraktivnijih paketa svojih usluga krajnjim korisnicima.

Slijedom navedenog, HT u Zahtjevu smatra važnim naglasiti da je Optima strogo i kontinuirano regulirana od strane HAKOM-a *de facto* od početka koncentracije i to najprije direktno na maloprodajnim tržištima pa kasnije indirektno kroz regulaciju na veleprodajnim tržištima, pri čemu je usprkos regulaciji HAKOM-a Optima do sada uredno ispunjavala mjere

naložene Rješenjem, što potvrđuje i Povjerenik u svojim izvješćima Agenciji.

Međutim, ističe HT u Zahtjevu, izvješća Povjerenika ukazuju na trend koji nije dugoročno dobar za Optimu i ne odgovara suštini mjere o očuvanju njene imovine te otežava ispunjenje Poslovnog plana Optime pa je stoga razumno da Optima poduzme mjere za poboljšanjem svoje tržišne pozicije. Razumno je za pretpostaviti da će se u razdoblju nakon posljednjeg izvješća Povjerenika situacija značajno mijenjati. Naime, na telekomunikacijskom tržištu, kao i u svim djelatnostima koje uključuju poslovanje s relativno malim prihodima u odnosu na neophodan veliki fiksni trošak, negativan trend ili prepreke prisutne u jednom razdoblju prelijevaju se na buduća razdoblja. Stoga, da bi se otklonili negativni trendovi iz prethodnih razdoblja (u broju korisnika, ostvarenju prihoda i generiranju novčanog toka), u narednim je razdobljima neophodno ostvariti veći rast Optime. S aspekta poslovanja Optima mora poduzeti mjere za ostvarenje Poslovnog plana koji joj osiguravaju dostatan novčani tok za ispunjenje obveza i daljnje eventualno investiranje.

Tako je promatranjem trenda poslovanja Optime vidljivo da prihodi i broj korisnika od samog početka odstupaju od Poslovnog plana koji je sačinjen u trenutku prijave namjere koncentracije, no da ta odstupanja od Poslovnog plana, u razdoblju koje je obuhvaćeno Izvješćima Povjerenika, nisu dovela do odstupanja od mjera koje je Agencija prihvatila Rješenjem.

Daljnjom analizom tog trenda poslovanja Optime u budućem razdoblju vidljivo je, dalje pojašnjava HT, kako bi prihodi Optime mogli značajno padati, dok bi pad korisnika bio nešto umjereniji.

HT smatra da bi se odobravanjem zahtjeva HT-a za produljenjem upravljanja Optimom na dodatno razdoblje od tri godine omogućilo da se u dužem razdoblju ispravi negativni trend koji je Optimu zahvatio neposredno nakon uvjetnog odobrenja predmetne koncentracije, a koji je izravna posljedica određivanja Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom od strane HAKOM-a. Da je regulacija Optime od strane HAKOM-a postojala tijekom provedbe postupka ocjene dopuštenosti namjere predmetne koncentracije, tada bi se mogući negativni učinci regulacije svakako uzeli u obzir, sudionici koncentracije bi bili upoznati s time te bi Agenciji ponudili primjereniji, objektivniji i razumniji rok za ispunjenje svih mjera i uvjeta iz Rješenja.

Nadalje, HT u Zahtjevu ističe da je VIPnet 8. prosinca 2016. objavio da je preuzeo kontrolni udio u Metronetu. Prema toj objavi radi se o stjecanju vrlo snažnog operatora u poslovnom segmentu, budući da je Metronet vodeći alternativni fiksni pružatelj poslovnih rješenja u Republici Hrvatskoj sa širokom ponudom podatkovnih, glasovnih i (*engl.*) *cloud* usluga za više od 4.300 poslovnih korisnika. Metronet posjeduje vrlo značajnu infrastrukturu sljedeće generacije s više od 4.000 kilometara optičke mreže u 67 gradova, čime je pokriveno oko 85% svih poslovnih korisnika u Republici Hrvatskoj. Pored mreže iduće generacije, Metronet posjeduje i dva (*engl.*) *data* centra koji osiguravaju snažnu podlogu u ICT segmentu, što je praćeno i naprednim portfeljem ICT proizvoda i usluga. Ukupne kapitalne investicije Metroneta od 2005. iznose 85 milijuna eura. Iz navedenog proizlazi kako je Metronet u odličnoj poziciji za daljnje širenje u poslovnom segmentu jer će kao član VIPnet Grupe imati izravan pristup vrlo značajnim financijskim sredstvima Telekom Austria Grupe u čijem sastavu posluje VIPnet.

VIPnetovo stjecanje kontrole nad ostalim operatorima, naročito Metronetom i Amisom, još je značajnije ako se ima u vidu i drugi vrlo važan trend na telekomunikacijskom tržištu kako na razini EU tako i u Republici Hrvatskoj. Naime, na telekomunikacijskom tržištu, uslijed razvoja tehnoloških mogućnosti, a posljedično i potražnje krajnjih korisnika, sve više dolazi do konvergencije i supstitucije između usluga u pokretnim i nepokretnim mrežama. Dakle, eventualne uvjete za opstanak na tržištu, čini se, imat će samo oni operatori koji budu mogli

ponuditi usluge iz obje mreže.

Podnositelj Zahtjeva, kao dodatne okolnosti za ocjenu opravdanosti produljenja roka upravljanja nad Optimom, navodi da je smisao originalne transakcije bio restrukturirati Optimu te od nje stvoriti respektabilnog alternativnog operatora koji bi otplatio svoje dugove u procesu restrukturiranja i potom ušao u postupak prodaje na način da vjerovnici i dioničari namire svoje tražbine, te da sam HT, kao najveći vjerovnik i jedan od dioničara Optime, ostvari povrat na vlastita ulaganja. Namjera restrukturiranja Optime je bila operatora, koji je u financijskim teškoćama te prolazi kroz postupak predstečajne nagodbe, restrukturirati i uz pomoć HT-ovog upravljanja uz grupne sinergije ojačati i pripremiti za nastavak samostalnog poslovanja na tržištu. Posebno je naglašeno da HT nikada nije imao namjeru za promjenom kontrole nad Optimom na trajnoj osnovi, kao i to da dosadašnje upravljanje Optimom od strane HT-a nije imalo negativne posljedice na tržištu elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj.

Kao važnu okolnost za opravdanost produljenja roka upravljanja Optimom HT je u Zahtjevu istaknuo kašnjenje s početkom implementacije upravljanja od strane HT-a u odnosu na predviđeno, budući da je prijava koncentracije podnesena u rujnu 2013., a zbog složenosti i zahtjevnosti postupka konačna odluka Agencije donesena je u ožujku 2014., a svi formalni uvjeti za početak koncentracije zadovoljeni su tek 10. srpnja 2014. Radi navedenoga se ostvarenje poslovnih planova u prvim godinama nakon početka koncentracije razlikovalo od planiranog, pa je stoga okolnost kašnjenja u početku upravljanja izravno utjecala na realne mogućnosti HT-a za prodajom Optime u trećoj godini provedbe predmetne koncentracije.

Zaključno, HT ističe da su regulacija Optime od strane HAKOM-a, primjenjiva od prvog dana donošenja Rješenja, te bitne promjene strukture telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranaka te dovode do zaključka da se mjere i uvjeti određeni Rješenjem ne mogu ispuniti, odnosno ne mogu ispuniti u Rješenjem određenim rokovima pa su stoga ispunjeni uvjeti da Agencija, temeljem članka 23. stavka 3. ZZTN-a, djelomično ukine Rješenje na način da se HT-u odobri produljenje roka upravljanja Optimom iz točke II. 1. i 2. izreke Rješenja na dodatno razdoblje od 3 godine, odnosno do srpnja 2021.

3. Postupak radi utvrđivanja postojanja uvjeta za djelomično ukidanje Rješenja

Slijedom navedenog, Agencija je 19. siječnja 2017. temeljem članka članka 30. točke 2., članka 31., članka 38. stavka 2. i stavka 3. i članka 39., u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a, donošenjem zaključka klasa: UP/I 034-03/2013-02/007, urbroj: 580-06/107-2017-206, pokrenula postupak radi utvrđivanja postojanja uvjeta za djelomično ukidanje Rješenja klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014., temeljem zahtjeva sudionika koncentracije, poduzetnika HT od 13. siječnja 2017.

Dana 20. travnja 2017. Optima se pridružila navedenom Zahtjevu HT-a.

Agencija se dopisom od 27. siječnja 2017. obratila HAKOM-u i zamolila mišljenje tog tijela na navode podnositelja zahtjeva vezane uz *ex ante* regulaciju. HAKOM je odgovorio na upit Agencije podneskom od 27. veljače 2017.

U odnosu na navode HT-a kako još uvijek primjenjiva *ex ante* regulacija Optime od strane HAKOM-a predstavlja buduću, neizvjesnu okolnost, koja se nije mogla predvidjeti niti izbjeći, suprotno navodima HT-a, HAKOM je u mišljenju od 27. veljače 2017. naveo da je regulacija Optime bila očekivana i predvidiva u okolnostima stjecanja upravljačkih prava nad Optimom od strane HT-a te da je HT o tome morao voditi računa.

4. Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Agencija je 17. ožujka 2017. poduzetniku HT dostavila Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku od 10. ožujka 2017., klasa: UP/I 034-03/2013-02/007, urbroj: 580-11/41-17-212.

U Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku Agencija je navela kako je regulacija HAKOM-a navedena kao moguća u Rješenju, ali sudionicima koncentracije nije moglo u cijelosti unaprijed biti poznatno, kakav će biti opseg i koliko će trajati određene regulatorne mjere HAKOM-a.

Utvrđeno je kako je Privremenim rješenjem HAKOM-a od 3. srpnja 2014. Optima proglašena operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike i na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu.

Posljednje analize tržišta od strane HAKOM-a, provedene tijekom 2014. i 2015., rezultirale su ukidanjem regulacije na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu, dok je tržište pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike ostalo regulirano.

Slijedom navedenog, utvrđeno je kako je Optima na maloprodajnim razinama mjerodavnog tržišta neprekidno od 3. srpnja 2014. do danas regulirana na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike te da je od 3. srpnja 2014. do 9. srpnja 2015. bila regulirana na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu.

Što se tiče veleprodajnih razina mjerodavnog tržišta, Optima je kao povezani poduzetnik HT-a, od 9. srpnja 2015. regulirana na tržištima veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji i veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište. Optima je regulirana na tržištu veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, na kojem su regulirani svi operatori koji pružaju uslugu završavanja poziva, s obzirom na prirodu te usluge.

U odnosu na navode HT-a o bitnoj i trajnoj izmjeni tržišnih okolnosti na mjerodavnom tržištu uslijed preuzimanja kontrolnog udjela u poduzetniku Metronet i pripajanja poduzetnika Amis od strane poduzetnika VIPnet, koja prema navodima HT-a od 13. siječnja 2017. predstavlja buduću, neizvjesnu okolnost koja ne ovisi o volji stranaka, zbog koje stranke ne mogu ispunjavati mjere i uvjete iz Rješenja, utvrđeno je da je u konkretnom slučaju riječ o koncentraciji na tržištu pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga u nepokretnim mrežama na teritoriju Republike Hrvatske, s učincima na tržišno natjecanje na tržištima na kojima se preklapaju aktivnosti VIPneta i Metroneta.

Provedbom koncentracije VIPneta i Metroneta dodatno će se povećati rasprostranjenost vlastitom mrežnom infrastrukturom na tržištu elektroničkih komunikacijskih usluga u dijelu nepokretnih mreža u novih tridesetak gradova, što će imati pozitivne učinke na krajnje potrošače koji se ne ograničavaju samo na poslovni segment prema kojem je do sada bio orijentiran Metronet, već i na rezidencijalni segment tržišta. Istodobno, provedbom navedene koncentracije stvaraju se pretpostavke za uspostavljanje i intenziviranje infrastrukturnog tržišnog natjecanja.

5. Očitovanje HT-a na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku

Sukladno članku 48. stavku 2. ZZTN-a, stranke u postupku imaju pravo dostaviti svoje primjedbe na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, u pisanom obliku,

u roku od mjesec dana od dana primitka Obavijesti. Osim navedenih primjedbi, stranke, sukladno članku 48. stavku 3. ZZTN-a, mogu pisanim putem predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

Agencija je 20. travnja 2017. zaprimila od podnositelja Zahtjeva očitovanje na Obavijest Agencije u čijem je pravitku dostavljen dokument naziva: „Osvrt na efekte dodatne regulacije na poslovanje OT-Optima telekoma d.d. (KPMG)“ i dokument naziva: „Izvršni sažetak (Optima)“ kojim se Optima pridružila Zahtjevu HT-a od 13. siječnja 2017. za djelomično ukidanje Rješenja u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a.

U očitovanju na Obavijest Agencije o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, HT u bitnome navodi da je Agencija Rješenjem, čije se djelomično ukidanje traži predmetnim Zahtjevom, uvjetno odobrila koncentraciju kao specifičnu koncentraciju s obzirom na to da je nad objektom stjecanja Optimom, zbog insolventnosti, otvoren postupak predstečajne nagodbe te da najveći vjerovnici u tom postupku, Zagrebačka banka i HT, uz suglasnost Optime, imaju namjeru da HT preuzme i to na ograničeno razdoblje upravljačku kontrolu nad Optimom radi namirenja potraživanja vjerovnika te da je svrha koncentracije osnaživanje Optime kao samostalnog poduzetnika, sposobnog ispunjavati svoje obveze te namirenje potraživanja vjerovnika, a da istovremeno svrha predmetne koncentracije nije uobičajeno ostvarivanje sinergijskih učinaka s ciljem trajnog povezivanja poduzetnika.

U predmetnom je Rješenju Agencija navela da smatra, osobito važnim da kod prodaje kontrolnog udjela u temeljnom kapitalu Optime nakon proteka četverogodišnjeg razdoblja trajanja predmetne koncentracije, kako bi se spriječila podkapitalizacija Optime, Optimina imovina (čiji su najvrjedniji dio Optimini korisnici i izgrađena infrastruktura) mora biti najmanje u stanju u kojem je bila na datum otvaranja postupka predstečajne nagodbe te se putem kvantitativnih pokazatelja mora pratiti poslovanje Optime.

Slijedom navedenog, HT je preuzeo obvezu očuvanja poslovanja Optime te je izradio plan s pokazateljima za nadzor provedbe mjere poslovanja toga poduzetnika.

Ta obveza implicira i upravljanje Optimom u skladu s utvrđenim Poslovnim planom. Stoga HT ističe da takva obveza mora biti u izvjesnoj mjeri ugrožena uslijed HAKOM-ove *ex ante* regulacije Optime. Naročito jer su regulatorne obveze dokazano utjecale na neispunjenje Poslovnog plana Optime.

U tom kontekstu, HT navodi da isto potvrđuje i Povjerenik, koji se o utjecaju odluke HAKOM-a na poslovanje Optime očitovao djelomično i u Objedinjenom izvješću od 14. studenoga 2014. te u dopisima upućenima Agenciji 30. listopada 2015. i 9. rujna 2016., kao i u dopisu Agenciji od 19. prosinca 2016., u kojem je naveo da je mišljenja kako je Optimi *ex ante* regulacijom značajno ograničena mogućnost ispunjenja financijskih ciljeva definiranih planom restrukturiranja unutar predstečajne nagodbe te očuvanja korisničke baze kao što je predviđeno Rješenjem.

Stoga, HT pojašnjava da je Povjerenik istaknuo da su nametnuta ograničenja od strane HAKOM-a prvenstveno utjecala na slobodu određivanja cijena i provođenje marketinških akcija. Uslijed stroge regulacije cijena i usluga s kojima je Optima bila suočena kao operator sa značajnom tržišnom snagom, Optima nije mogla pravovremeno odgovoriti na zahtjeve tržišta, a što je rezultiralo lošijim poslovnim rezultatima tijekom godine dana koliko je na snazi bila HAKOM-ova odluka o regulaciji na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu. Nakon ukidanja regulacije na maloprodajnom tržištu, uvedena je regulacija veleprodajnih cijena tako da je Optima, kao članica HT Grupe, i dalje ograničena u fleksibilnosti nudi svojih usluga krajnjim korisnicima. Premda Optima trenutno ne sudjeluje na veleprodajnim tržištima gdje je regulirana kao dio HT Grupe, kao rezultat regulacije obavezna je provoditi test istiskivanja marže maloprodajnih paketa.

Nadalje, HT je naveo da je Povjerenik istaknuo kako regulacija Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom te povećanje cijena veleprodajnih usluga HT-a, uz nemogućnost Optime da zaštiti svoju korisničku bazu, predstavljaju objektivne okolnosti koje negativno utječu na poslovanje Optime te mogu dovesti do poteškoća u ispunjavanju mjera određenih Rješenjem.

HT navodi i zaključak Povjerenika koji, s obzirom na naknadno donesene regulatorne obveze koje nisu bile poznate niti predvidive u trenutku definiranja uvjeta koncentracije HT-Optima i donošenja Rješenja, smatra preporučljivim uzeti u obzir njihov negativan utjecaj te razmotriti inicijalno dogovorene rokove i vrijeme trajanja koncentracije, kao što je i predviđeno člankom 23. stavak 3. ZZTN-a, a sve kako bi se osiguralo da Optima po isteku koncentracije može samostalno podmirivati sve svoje obveze te djelovati na tržištu kao respektabilan tržišni takmac.

Iz navedenog mišljenja Povjerenika, ističe HT, proizlazi da su sudionici koncentracije, naišavši na poteškoće pri provedbi mjera, najprije sami ulagali napore kako bi se poteškoće nadvladale, a tek potom zatražili od Agencije produljenje roka, upravo u skladu s najboljim praksama.

Naime, Povjerenik nije institut ZZTN-a već je preuzet iz prava tržišnog natjecanja EU. Stoga bi njegovu ulogu i ovlasti, osobito vezano uz promjenu mjera i uvjeta i produljenje rokova također valjalo razmatrati iz perspektive europske prakse. Tako bi Povjerenik trebao imati ulogu „očiju i ušiju Agencije“ pri provedbi mjera i uvjeta.

Međutim, usprkos ograničenjima s kojima se do sada susretala, Optima je do sada uspješno podmirivala obveze iz predstečajne nagodbe, te isto nije utjecalo na kvalitetu pružanja usluga u dosadašnjem razdoblju koncentracije. Ali HT važnim smatra istaknuti kako najveći dio obveza iz Optimine nagodbe još uvijek nije dospio. Najveće zasluge uspješnog nošenja s dosadašnjim obvezama i održavanjem kvalitete usluga, Optima duguje sinergijskim učincima koje ostvaruje kao članica HT Grupe te bi produljenje razdoblja koncentracije rezultiralo daleko većim pozitivnim učincima na dugotrajnu održivost Optime, njezinu imovinu i korisničku bazu.

Stoga, HT navodi da je logično da se mjera iz članka II. 4. Izreke Rješenja odnosi na obvezu HT-a da očuva imovinu Optime odnosno na obvezu da učinkovito upravlja tom imovinom, a što uključuje upravljanje Optimom u skladu s utvrđenim Poslovnim planom te da je sudionik koncentracije HT u dosadašnjem tijeku postupka, a što se potkrjepljuje i mišljenjem Povjerenika, dovoljno uvjerljivo dokazao da je uslijed okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranke (HAKOM-ova regulacija) ugroženo ispunjavanje te mjere, odnosno te mjere u određenom roku, a imajući u vidu i ne zaboravljajući svrhu koncentracije. Navedeno se dodatno potvrđuje u „Osvrtu na efekte dodatne regulacije na poslovanje OT-Optima telekoma d.d.“ koji je izradio neovisni konzultant KPMG.

Ujedno, smatra HT, suštinski je važno da je uslijed opisane okolnosti (HAKOM-ova regulacija), a u kontekstu osnovne svrhe koncentracije, ugrožen smisao temeljne strukturne mjere potpunog razdvajanja poduzetnika sudionika koncentracije „u roku od samo (4) četiri godine“. Naime, ukoliko bi došlo do razdvajanja prije ispunjenja svrhe koncentracije, a ispunjenje svrhe koncentracije u zadanom roku je ozbiljno ugroženo kako je naprijed opisano, onda bi se preuranjenim razdvajanjem anulirala čitava gospodarska svrha koncentracije te bi se Optima ponovno našla u situaciji egzistencijalne ugroženosti kao i na početku trajanja koncentracije, a radi čega je do koncentracije uopće i došlo. Upravo takvim situacijama bi, smatra HT, trebala služiti pravna osnova iz članka 23. stavak 3. ZZTN-a, a kako bi se strankama sudionicima koncentracije omogućilo ispunjavanje rokova, mjera i uvjeta te svrhe koncentracije.

5.1. Osvrt KPMG-a na efekte dodatne regulacije na poslovanje Optime

U Osvrtu na efekte dodatne regulacije HAKOM-a na poslovanje Optime, KPMG je naveo da se za potrebe pripreme njegovog osvrta, analiza temeljila na relevantnim dokumentima.

KPMG u Osvrtu na efekte dodatne regulacije HAKOM-a na poslovanje Optime zaključuje kako je Plan predstečajne nagodbe Optime rađen pod pretpostavkom da će Optima nastaviti djelovati na tržištu bez da postane operator sa značajnom tržišnom snagom te ostvariti novčane tokove dostatne za podmirenje svih preuzetih obveza prema vjerovnicima.

Optima je nakon sklapanja predstečajne nagodbe i uvjetno odobrene koncentracije, u razdoblju od 2014. do 2016. ostvarila lošije poslovne rezultate od rezultata predviđenih poslovnim planom usvojenim u predstečajnoj nagodbi, ali je usprkos tome uspješno ispunila preuzete obveze prema vjerovnicima. Navedeno je, između ostaloga osigurano i činjenicom da je HT dodatno smanjio dug Optime za [...] kuna kroz konverziju u kapital (povrh inicijalnih [...] kuna potraživanja sukladno ostalim vjerovnicima u procesu PSN-a). Bez dodatne konverzije potraživanja HT-a, rizik je da predstečajna nagodba ne bi uspjela, odnosno da se dug Optime ne bi mogao plaćati sukladno planu predstečajne nagodbe. U navedenom Osvrtu se navodi da su lošiji poslovni rezultati Optime uzrokovani općenitim padom tržišta telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj te negativnim učincima prethodne regulacije tržišta posebno tijekom 2014. i 2015. Povjerenik navodi da su mjere dodatne regulacije imale posebno negativan efekt na bazu korisnika Optime, odnosno na imovinu Optime. Povjerenik navodi kako je Optima stabilizirala poslovanje u 2016. s dodatnim mjerama ušteda (uključujući sinergije sa HT-om na razini od oko [...] kuna godišnje) te mjerama koje su za cilj imale očuvanje imovine odnosno baze korisnika.

U Osvrtu se procjenjuje da se učinak dodatne regulacije odrazio na smanjenje korisničke baze za [...] korisnika (što predstavlja [...] korisničke baze), odnosno smanjenje prihoda za oko [...] kuna godišnje. Navedeno ukazuje kako je u razdoblju 2014. – 2016. proglašenje Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom negativno utjecalo na osnovni cilj koncentracije, odnosno na očuvanje baze korisnika Optime.

KPMG nadalje pojašnjava da su ostvareni poslovni rezultati Optime u razdoblju koncentracije niži od planiranih, u najvećoj mjeri zbog neplaniranih negativnih efekata proglašenja Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom. Ovaj negativan efekt, s obzirom na to da je rezultirao smanjenjem korisničke baze Optime (koja je glavni pokretač prihoda i profitabilnosti) utječe i na buduće očekivane poslovne rezultate Optime, zaključuje KPMG.

Nadalje, u prosincu 2016. temeljem ostvarenih rezultata poslovanja, smanjene korisničke baze i očekivanih kretanja na tržištu, Optima je pripremila novi poslovni plan za razdoblje 2017. – 2021. (dalje: Novi poslovni plan).

U Novom poslovnom planu projekcije planiranih prihoda i profitabilnosti su [...]

Novi poslovni plan i za naredne godine sve do 2021. uzima i nadalje u obzir činjenicu umanjene baze korisnika i utjecaj važeće prethodne regulacije mjerodavnog tržišta koji se odnosi na Optimu kao operatora sa značajnom tržišnom snagom. Navedeno ukazuje kako je učinak proglašenja Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom također prisutan i u budućem poslovanju Optime, gdje je zbog ostvarenog gubitka baze korisnika planirano poslovanje Optime lošije od onog planiranog u predstečajnoj nagodbi te postoji rizik da će time i ispunjenje obveza iz predstečajne nagodbe biti otežano.

Nadalje, KPMG zaključuje kako Novi poslovni plan Optime za razdoblje od 2017. do kraja 2021. uključuje pozitivne financijske efekte troškovnih sinergija s HT-om. U slučaju prestanka koncentracije u roku predviđenom inicijalnim Rješenjem Agencije (rok je 10. srpnja 2018.) i nastavka samostalnog djelovanja Optime na tržištu ovi bi se pozitivni efekti trebali isključiti iz budućih očekivanih novčanih tokova. Preliminarne analize pokazuju kako postoji rizik da Optima prestankom koncentracije, odnosno bez pozitivnih financijskih efekata sinergija s HT-om, kroz samostalno poslovanje neće biti u mogućnosti ostvariti pozitivan novčani tok u razdoblju od 2017. – 2020. i samostalno ispunjavati obveze iz predstečajne nagodbe. Nadalje, činjenica da Optima nije ostvarila planirane prihode i rezultate poslovanja tijekom dosadašnjeg trajanja koncentracije ukazuje da postoji rizik da niti Novi poslovni plan ne bude ostvaren u potpunosti, čime bi izvršavanje obveza iz predstečajne nagodbe bilo dodatno otežano. Navedeno posebno u slučaju bez podrške HT-a kroz sinergije i podršku pri upravljanju. Navedeno ukazuje kako Optima za redovno ispunjavanje svojih obveza u razdoblju od 2017. do 2020. ovisi o ostvarenju predviđenih sinergija i daljnjoj podršci HT-a u poslovanju Optime te da postoji rizik kako ih Optima samostalno neće moći ispuniti.

Predviđeni učinak nastavka koncentracije na poslovanje Optime temeljem podataka iz Novog poslovnog plana Optime, ukazuje na to kako bi Optima, uz pretpostavku ostvarenja planiranih sinergija i podršku HT-a, do 2021. otplatila veći dio postojećeg duga te bi od 2021. ostvarivala pozitivan novčani tok. Pod pretpostavkom ostvarenja projiciranih novčanih tokova Optime, financijska pozicija Optime bila bi povoljnija i Optima bi mogla biti u mogućnosti samostalno djelovati i ispunjavati svoje obveze i bez sinergijskih efekata HT-a, čime bi se ispunila i svrha koncentracije.

6. Prijedlog mjera HT-a i Optime dostavljen 6. odnosno 8. lipnja 2017.

Agencija je 6. lipnja 2017. zaprimila dodatno očitovanje HT-a i Optime, kojim sudionici predmetne koncentracije, HT i Optima, s obzirom na bojazan Agencije da bi koncentracija na koncentriranom tržištu mogla značajno onemogućiti učinkovito tržišno natjecanje putem stvaranja odnosno jačanja zajedničkog vladajućeg položaja, kao i na bojazan glede zapreka za ulazak drugih tržišnih operatora na tržište, predlažu modifikaciju postojećih mjera iz Rješenja na način koji će istovremeno ukloniti potencijalne negativne učinke koncentracije te osigurati svrhu ostvarenja koncentracije HT-a i Optime te predlažu i dodatne nove mjere: Dana 8. lipnja 2017. HT i Optima su Agenciji dostavili podnesak kojim su otklonjene očite omaške u pisanju iz podneska dostavljenog Agenciji 6. lipnja 2017.

Navedenim podnescima podnositelji Zahtjeva predložili su niže opisane mjere.

Trajanje koncentracije HT-a i Optime ograničava se na razdoblje od najdulje 7 (sedam) godina počevši od HT-ovog stjecanja kontrole nad Optimom u smislu članka. 22.1 Ugovora između Zagrebačke banke d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Trg Bana Josipa Jelačića 10, i HT-a sklopljenog 10. rujna 2013. te Aneksa I od 30. travnja 2014. i Aneksa II od 29. srpnja 2016., to jest od 10. srpnja 2014. do najdulje 10. srpnja 2021.

Istekom najdulje određenog sedmogodišnjeg roka trajanja koncentracije Ugovor između HT-a i Zagrebačke banke automatski prestaje bez mogućnosti produljenja.

HT se obvezuje da će u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2020. započeti s postupkom prodaje svih svojih dionica Optime, pri čemu će sukladno Ugovoru između HT-a i Zagrebačke banke imati pravo prodaje i dionica Optime koje drži Zagrebačka banka (tzv. pravo povlačenja u prodaju, *engl. drag-along*).

Postupak prodaje bit će transparentan, objektivan, nediskriminatoran, te u skladu s najboljim praksama. HT se obvezuje pripremiti postupak prodaje najkasnije 6 (šest) mjeseci prije početka prodaje tj. do 1. srpnja 2019. te isti s potrebnom dokumentacijom, koja između

ostaloga sadrži i procjenu vrijednosti Optime, dostaviti na pregled Povjereniku koji će o toj činjenici izvijestiti Agenciju. Tijekom pripreme za postupak prodaje neovisni savjetnik izradit će i procjenu vrijednosti Optime.

Postupak prodaje dionica Optime započet će u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2020. putem međunarodnog konkurentnog javnog natječaja uz objavu oglasa u najmanje jednom uglednom međunarodnom financijskom glasilu.

U slučaju da po proteku roka od 6 (šest) mjeseci od dana utvrđenog početka prodaje dionica Optime ne bude iskazan interes za kupnju dionica Optime ili da iskazani interes odnosno podnesene ponude za kupnju dionica Optime ne budu objektivno prihvatljive, o čemu će Povjerenik obavijestiti Agenciju, HT se obvezuje angažirati investicijsku banku s mandatom vođenja procesa prodaje.

U slučaju da tijekom postupka prodaje dionica Optime budu podnesene dvije ili više jednako vrijedne ponude, prednost pri prodaji dionica Optime imat će ponuđač koji u trenutku prodaje nije prisutan na mjerodavnom tržištu.

Ako se u opisanom postupku prodaje dionice ne uspiju prodati do isteka najdulje određenog sedmogodišnjeg trajanja koncentracije, tada istekom sedmogodišnjeg trajanja koncentracije Ugovor između HT-a i Zagrebačke banke automatski prestaje, a time i bilo kakva mogućnost kontrole HT-a nad Optimom. HT se obvezuje odmah po isteku sedmogodišnjeg trajanja koncentracije prenijeti sva upravljačka prava iz svojih dionica Optime na Zagrebačku banku ili treću osobu koja nije povezana s HT-om, te sukladno uvjetima iz Ugovora HT-a i Zagrebačke banke ovlastiti Zagrebačku banku da proda sve HT-ove dionice Optime. HT će osigurati obvezu Zagrebačke banke odnosno treće nepovezane osobe na koju budu prenesena upravljačka prava iz HT-ovih dionica, da tijekom držanja upravljačkih prava nad HT-ovim dionicama Optime ne koristi glasačka prava iz tih dionica.

HT se obvezuje da će Agenciji dostaviti potpisani Aneks ugovora između HT-a i Zagrebačke banke kojim se navedeni ugovor usklađuje s novo određenom obvezom u odnosu na dan početka prodaje dionica Optime.

HT se obvezuje da će osigurati upravljanje Optimom za vrijeme trajanja koncentracije kako bi se osiguralo, u okviru mogućeg, a s obzirom na ranije trendove poslovanja Optime, Optimine obveze iz predstečajne nagodbe, obveze H1 iz predstečajne nagodbe, razvoj tržišta i tržišnih trendova te gospodarsku situaciju, da na kraju trajanja razdoblja koncentracije s HT-om Optimina imovina ne bude potkapitalizirana u odnosu na stanje Optimine imovine na početku razdoblja koncentracije te da Optimina imovina sudjeluje, najmanje u sličnim omjerima, u odnosu na tržište na kraju razdoblja trajanja koncentracije kao i na početku razdoblja trajanja koncentracije. Za potrebe ove mjere pojam slični omjeri obuhvaća odstupanja od - 10%.

Kao novo početno stanje za usporedbu, uzet će se stanje imovine koje predstavlja zbroj Optimine i H1 imovine na kraju tromjesečja koje prethodi datumu pripajanja Optime i H1, što uključuje i trend razvoja svih parametara Optimine i H1 imovine promatrane zbirno unazad godinu dana prije pripajanja H1 Optimi, a koji trend će se uzimati u obzir prilikom praćenja navedenih parametara za vrijeme trajanja koncentracije („Novo početno stanje Optimine imovine“). HT se obvezuje da će Optima dostaviti Povjereniku i Agenciji podatke o Novom početnom stanju Optimine imovine u roku od 60 dana od dana dostave rješenja Agencije.

Pojam Optimina imovina znači Optima korisničku bazu i infrastrukturu koja uključuje korisničku bazu i infrastrukturu Optime (s pripojenim H1), prema sljedećim parametrima:

a) Parametri korisničke baze:

- poslovni korisnici govorne usluge;
- privatni korisnici govorne usluge;

- poslovni korisnici usluge širokopojasnog pristupa Internetu;
- privatni korisnici usluge širokopojasnog pristupa Internetu;
- poslovni korisnici usluge televizije;
- privatni korisnici usluge televizije;
- poslovni korisnici podatkovnih usluga te
- privatni korisnici podatkovnih usluga.

Svaki parametar korisničke baze prati se prema sljedećim kriterijima: (i) broj korisnika (apsolutni iznos i tržišni udjel), (ii) prihod (apsolutni iznos i tržišni udjel) pri čemu je za utvrđivanje je li zadržan sličan omjer za potrebe ove mjere relevantno prosječno odstupanje navedena dva kriterija.

Parametar infrastruktura: Količina vlastite ili unajmljene infrastrukture sposobne za pružanje konkurentnih usluga na tržištu Optiminim korisnicima. Pod infrastrukturom sposobnom za pružanje konkurentnih usluga na tržištu smatra se infrastruktura koja omogućava brzine pristupa i kvalitetu koja je dostupna većini korisnika na tržištu elektroničkih komunikacija u Republici Hrvatskoj, pri čemu će se utvrditi novo početno stanje infrastrukture, budući da pripajanjem H1 Optima stječe i dio H1 infrastrukture.

Imenovani Povjerenik u svojim polugodišnjim izvješćima izvještavat će Agenciju o ispunjenju mjere te će posebno upozoriti Agenciju ako se ispuni bilo koji od slijedećih uvjeta:

- c) Parametar infrastrukture ili najmanje dva parametra korisničke baze budu manji od – 10% u odnosu na Novo Početno stanje Optimine imovine
- d) Parametar infrastrukture i najmanje dva parametra korisničke baze budu manja od –10% u usporedbi s tržištem u tom trenutku u odnosu na Novo Početno stanje Optimine imovine.

U bilo kojem od ta dva slučaja Agencija će pozvati Optimu i HT da se očituju o razlozima za odstupanje. Ako razlozi za takvo odstupanje nisu objektivni, odnosno nisu rezultat ranijih trendova poslovanja Optime, objektivnih mogućnosti Optime da prati tržišni razvoj s obzirom na svoje obveze iz predstečajne nagodbe te s obzirom na obveze H1 iz predstečajne nagodbe, razvoj i trendove na tržištu i opću gospodarsku situaciju, već se mogu pripisati upravljanju Optimom od strane HT-a s ciljem njene potkapitalizacije, Agencija može zabraniti privremenu koncentraciju HT - Optima.

HT se posebno obvezuje da tijekom trajanja koncentracije s Optimom neće nuditi zaposlenje ključnim zaposlenicima Optime, da će zaštititi povjerljivost korisničke baze podataka Optime, uključujući i podatke pripojenog poduzetnika H1 te da neće poduzimati nikakve radnje kojima bi se ograničavala prodajna aktivnost Optiminih prodajnih partnera.

HT i Optima se obvezuju ponoviti postupak izbora Povjerenika kojeg će predložiti Agenciji koji bi pratio ispunjenje naloženih mjera od strane HT-a i Optime te koji bi Agenciji podnosio pisano izvješće o rezultatima izvršenog nadzora (najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i nalogu Agencije i češće), uz uvjet da njegovo imenovanje Agencija mora prethodno odobriti temeljem dostavljene objektivne dokumentacije kojom se dokazuje kvalificiranost predloženog neovisnog povjerenika za praćenje provedbe mjera, uvjeta i rokova koje odredi Agencija, a pri čemu povjerenik mora biti stručnjak za telekomunikacijsko tržište. Povjerenik treba biti i renomirana i iskusna pravna osoba koja pokriva više segmenata stručnosti potrebne za nadzor ukupnosti svih mjera i uvjeta i koja nije personalno ni kapitalno povezana sa sudionicima koncentracije, koja posjeduje potrebne kvalifikacije za izvršenje tog posla i koja ne smije biti izložena ili postati izložena sukobu interesa. U svrhu otklanjanja dvojbe, do

odabira novog povjerenika dosadašnji povjerenik će postupati sukladno Rješenju Agencije od 19. ožujka 2014. i u skladu s ovim rješenjem.

Navedeni Povjerenik je obvezan žurno izvijestiti Agenciju o svim značajnim radnjama koje sudionici koncentracije poduzimaju vezano uz izvršenje predloženih mjera, odnosno podnijeti pisano izvješće Agenciji svakih 6 (šest) mjeseci, a po potrebi i nalogu Agencije i češće i to u dovoljnom broju primjeraka da ga Agencija može proslijediti na mišljenje Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti (HAKOM). Troškove izbora i obavljanja poslova Povjerenika snosi Optima.

Uzimajući u obzir razdoblje u kojem će biti potrebno pratiti izvršenje mjera i uvjeta, u slučaju dvojbe oko načina primjene mjera i uvjeta u za to određenim rokovima i/ili dvojbe tijekom nadzora nad izvršenjem mjera i uvjeta i rokova utvrđenim rješenjem Agencije od 19. ožujka 2014. i rješenjem o djelomičnom ukidanju rješenja Agencije, Agencija je obvezna dati smjernice.

7. Izvješća i očitovanje Povjerenika u dijelu koji se odnosi na određivanje Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom i utjecaj na poslovanje

Sukladno Rješenju Agencije od 19. ožujka 2014., HT i Optima su se obvezale predložiti Agenciji povjerenika (neovisno revizorsko društvo ili konzultantsku kuću s iskustvom i poznavanjem tržišta elektroničkih komunikacija), koji nije personalno ni kapitalno povezan sa sudionicima koncentracije, koji posjeduje potrebne kvalifikacije za izvršenje tog posla i koji ne smije biti izložen, ili postati izložen sukobu interesa te koji će uz prethodno odobrenje Agencije, obavljati poslove praćenja mjera. Navedeni povjerenik je obvezan žurno izvijestiti Agenciju o svim značajnim radnjama koje sudionici koncentracije poduzimaju vezano uz izvršenje predloženih mjera, odnosno podnijeti pisano izvješće Agenciji svakih šest (6) mjeseci, a po potrebi i nalogu Agencije i češće.

Nakon što je Agencija 19. ožujka 2014. koncentraciju između poduzetnika HT i Optima ocijenila uvjetno dopuštenom, te prihvatila mjere i uvjete poduzetnika HT, a koje su sudionici koncentracije dužni ispuniti kako bi se otklonili negativni učinci predmetne koncentracije na tržišno natjecanje u rokovima utvrđenim za njihovo ispunjenje, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) je na svojoj 25. sjednici održanoj 10. srpnja 2014. odobrilo prijedlog Mandata Povjereniku. Odobren je Mandat Povjereniku Ernst & Young. Navedeni Povjerenik obavlja poslove praćenja provedbe mjera sudionika koncentracije i izvještava Agenciju o ispunjenju mjera i uvjeta od strane sudionika koncentracije.

Dana 10. studenoga 2014. Povjerenik je dostavio Agenciji objedinjeno izvješće od, klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 015-11/41-2014-124.

U dijelu izvješća koji se odnosi na određivanje Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom, Povjerenik u bitnome navodi kako je privremenim rješenjem HAKOM-a od 3. srpnja 2014. društvo Optima proglašeno operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike, te na tržištu maloprodaje širokopojasnog pristupa internetu. Navedeno privremeno rješenje Povjerenik je priložio predmetnom izvješću. Nadalje, Povjerenik navodi kako na navedenim tržištima, Optima ostvaruje oko [...] svojih prihoda (u prvoj polovici 2014. oko 165 milijuna kuna prema podacima koje je Povjerenik dobio od Optime).

Povjerenik navodi kako je dana 5. studenoga 2014. HAKOM donio odluku kojom, između ostalog, određuje društvo Optima operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike. Spomenutu Odluku Povjerenik je priložio predmetnom izvješću.

Povjerenik također između ostaloga navodi negativne posljedice statusa operatora sa značajnom tržišnom snagom koji se mogu podijeliti u nekoliko kategorija, a o kojima je

Povjerenika obavijestila Optima. U tom smislu, u bitnome se navode ograničenja promotivnih akcija odnosno ponude promotivnih pogodnosti krajnjim korisnicima, nemogućnosti izlaska na tržište s novim paketima, odnosno, promjenama postojećih cijena, rizik značajnog budućeg odljeva korisnika uslijed povećanja cijena određenih usluga ili nemogućnosti produljenja ugovora te rizik nemogućnosti ispunjenja obveza preuzetih Planom financijskog i operativnog restrukturiranja čime se dovodi u pitanje uspješnost provedbe restrukturiranja Optime.

Povjerenik analizirajući navedene dokumente te analize o trendovima korisničke baze navedene i obrađene u dokumentima u bitnome zaključuje kako je razvidno da određivanje Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom značajno ograničava mogućnost Optime da ispuni financijske ciljeve koji su određeni, odnosno planirani, planom restrukturiranja koji je dio predstečajne nagodbe. Nadalje, navodi se kako postoji niz prepreka uspješnom poslovanju koje se javljaju kao posljedica takvog statusa. Prije svega tu su tržišne prepreke slobodnog određivanja cijena i provođenja marketinških akcija, ali također postoje i operativne prepreke vezane uz limitirane resurse društva s obzirom na činjenicu da je društvo u predstečajnom postupku. Na temelju svega navedenog, Povjerenik u predmetnom izvješću navodi kako postoji rizik da Optima neće moći generirati dovoljne pozitivne novčane tokove u budućnosti, zbog restrikcija koje status operatora sa značajnom tržišnom snagom sa sobom nosi.

Povjerenik je Agenciji dostavio podnesak 30. listopada 2015., klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 017-11/41-2015-155, u kojem je u bitnome izvjestio Agenciju o obavijesti Optime koja je obavijestila Povjerenika za nadzor provedbe mjera iz Rješenja Agencije o objavljenom prijedlogu odluke HAKOM-a, kojom se iznos veleprodajne cijene mjesečne naknade za usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje: LLU usluga) i usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem operatora korisnika (dalje: NBSA usluga) mijenja sukladno odluci HAKOM-a, od 18. prosinca 2013., klasa: UP/I-344-01/13-05/24, urbroj: 376-11/13-10.

Dodatno, Optima svojim dopisom Povjereniku navodi negativne posljedice koje bi na njeno poslovanje imalo povećanje veleprodajnih cijena u slučaju usvajanja predmete odluke te ističe dodatnu zabrinutost zbog točke V. prijedloga odluke HAKOM-a koja navodi kako u slučaju povećanja maloprodajnih cijena, Optima, kao dio HT Grupe, ne podliježe odredbi članka 42.a stavak 10. točka 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14; dalje: ZEK), odnosno Optimini korisnici će zbog povećanja veleprodajnih cijena imati pravo, bez naknade, raskinuti pretplatnički ugovor.

Povjerenik u predmetnom podnesku od 30. listopada 2015. navodi obavijest Optime kako je nakon očitovanja operatora HAKOM objavio nacrt odluke. U nacrtu odluke odobrava se primjena mjesečne naknade za LLU uslugu u iznosu od 48,61 kuna najranije šest mjeseci od donošenja odluke. Nastavno, u razdoblju od dodatnih godinu dana, što je najranije osamnaest mjeseci od donošenja odluke, odobrava se primjena cijene od 57,30 kuna. Dodatno, točka V. prijedloga odluke navodi kako se, u slučaju povećanja maloprodajnih cijena Optime i Iskon Interneta d.d., kao društava pod kontrolom HT-a, ne primjenjuju odredbe članka 42.a stavak 10. točka 3. ZEK-a.

Izuzeće navedene točke, prema navodima iz podneska Povjerenika, omogućit će korisnicima pretplatničkih ugovora raskid ugovor s Optimom bez obveze plaćanja naknade za prijevremeni raskid. Također, u podnesku Povjerenika u bitnome se navodi kako je dana 23. rujna 2015. HAKOM otvorio javnu raspravu o prijedlogu odluke u postupku provođenja regulatorne obveze nadzora cijena za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.

U svom očitovanju HAKOM-u u odnosu na zahtjev HT-a za izmjenom veleprodajnih cijena klasa: UP/I-344-01/15-05/12, urbroj: 376-11/IV-15-6 (IF) od 6. kolovoza 2015., Optima je

istaknula kako je poslovne planove, za razdoblje do 2017., izradila temeljem postojećih veleprodajnih cijena te bi je svako povećanje tih cijena moglo dovesti u nepovoljan položaj s obzirom na obvezu primjene testa istiskivanja marže maloprodajnih paketa te na činjenicu da je troškovni model HAKOM-a još uvijek u izradi čime bi bila potencijalno primorana dvaput mijenjati cijene svojih maloprodajnih paketa.

Zaključno, Povjerenik u tom podnesku od 30. listopada 2015. u bitnome navodi kako je za očekivati da će nakon promjene veleprodajnih cijena HT-a, doći do povećane tržišne aktivnosti svih operatora kroz moguće povećanje maloprodajnih cijena, ali isto tako i suzdržavanja od promjena cijena ponekih operatora kroz neko vrijeme te povezanih povećanih marketinških aktivnosti oko akvizicije korisnika. Zbog prethodno navedenih ograničenja u poslovanju Optime, vjerojatno je da Optima neće moći odgovoriti na odgovarajući način na takve promjene. U toj situaciji, uz postojeći tekst odluke HAKOM-a, bilo bi omogućeno Optiminim korisnicima da raskinu postojeće pretplatničke ugovore bez obveze plaćanja naknade za prijevremeni raskid (tj. došlo bi do „otvaranja“ Optimine korisničke baze). Zbog toga, smatra Povjerenik da bi prijedlog odluke HAKOM-a o izuzimanju Optime iz primjene odredbe članka 42.a stavak 10. točka 3. ZEK-a prouzročio dodatne potencijalne negativne posljedice na financijski rezultat i kretanje korisničke baze Optime čime bi se Optimina tržišna pozicija uvelike ugrozila.

U dopuni drugog polugodišnjeg izvješća Povjerenika od 6. studenoga 2015., klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 017-11/41-2015-157, a nastavno na dopis Agencije od 29. listopada 2015., Povjerenik je Agenciji dostavio očitovanje. S obzirom na to kako prijedlog odluke HAKOM-a o izmjeni veleprodajnih cijena HT-a, može imati bitne negativne posljedice po poslovanje Optime, Povjerenik smatra da je bilo potrebno ukazati HAKOM-u na problematiku tretmana Optime kao subjekta koji je mogao utjecati na izmjenu veleprodajne cijene HT-a, kako je očitovanje Povjerenika bilo na načelnoj bazi i bazi javno dostupnih informacija te nije sadržavalo informacije koje su povjerljive prirode.

Povjerenik je u toj dopuni polugodišnjeg izvješća od 6. studenoga 2015. naveo kako je nakon načelnog očitovanja na javnoj raspravi, o prijedlogu odluke HAKOM-a o izmjeni veleprodajnih cijena HT-a te zaprimljenim podnescima operatora očitovao se Agenciji dopisom od 30. listopada 2015.

Povjerenik opetovano navodi, a nastavno na navode iz dopisa Agenciji od 30. listopada 2015., kako je za očekivati da će nakon promjene veleprodajnih cijena HT-a, doći do povećane tržišne aktivnosti svih operatora kroz moguće povećanje maloprodajnih cijena, ali isto tako i suzdržavanja od promjene cijena ponekih operatora kroz neko vrijeme, te povezanih povećanih marketinških aktivnosti oko akvizicije korisnika. Zbog ograničenja u poslovanju Optime, proizašlih iz predstečajnog postupka i regulatomog nadzora cijena, vjerojatno je da Optima neće moći odgovoriti na odgovarajući način na takve promjene. U toj situaciji, uz postojeći tekst Odluke, bilo bi omogućeno Optiminim korisnicima da raskinu postojeće pretplatničke ugovore bez obveze plaćanja naknade za prijevremeni raskid (tj. došlo bi do „otvaranja“ Optimine korisničke baze). U tom smislu, Povjerenik smatra da bi prijedlog odluke HAKOM-a o izuzimanju Optime iz primjene odredbe članka 42.a stavak 10. točka 3. ZEK-a prouzročio dodatne potencijalne negativne posljedice na financijski rezultat i kretanje korisničke baze Optime čime bi se Optimina tržišna pozicija uvelike ugrozila, odnosno da Optimi treba omogućiti korištenje odredbe članka 42.a stavak 10 točka 3. ZEK-a.

U podnesku od 9. rujna 2016., klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 378-11/41-2016-183, Povjerenik je Agenciji dostavio očitovanje kao odgovor na traženje obrazloženog mišljenja od strane Agencije.

Povjerenik u tom podnesku ukazuje na prethodno dostavljena izvješća Agenciji i navode koji se odnose na utjecaj reguliranja Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Analizirajući navedene dokumente te analize o trendovima korisničke baze navedene i obrađene u dokumentima, Povjerenik u ovom podnesku dodatno navodi kako je razvidno da određivanje Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom značajno ograničava mogućnost Optime da ispuni financijske ciljeve koji su određeni, odnosno planirani, planom restrukturiranja koji je dio predstečajne nagodbe.

Povjerenik nadalje navodi kako postoji niz prepreka uspješnom poslovanju koje se javljaju kao posljedica takvog statusa. Prije svega tu su tržišne prepreke slobodnog određivanja cijena i provođenja marketinških akcija, ali također postoje i operativne prepreke vezane za limitirane resurse društva, a s obzirom na činjenicu da je društvo u predstečajnom postupku. Povjerenik također navodi kako postoji rizik da Optima neće moći generirati dovoljne pozitivne novčane tokove u budućnosti te se isti dodatno povećao zbog restrikcija koje status operatora sa značajnom tržišnom snagom sa sobom nosi.

U odnosu na zahtjev HT-a HAKOM-u za usklađivanjem cijene usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje: LLU usluga) i usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa u slučaju kada krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem operatora korisnika (dalje: NBSA usluga) s njihovim stvarnim troškovima, Povjerenik navodi kako je tom prilikom izrazio svoju zabrinutost o vjerojatnom negativnom utjecaju na Optimu, dijela odluke kojom se Optima izuzima iz primjene odredbe članka 42.a stavak 10. točka 3. ZEK-a. Time je Optima obvezna „otključati“ svoju korisničku bazu u momentu promjene cijene čime je postojećim korisnicima dopušten prijevremeni raskid ugovora bez plaćanja naknade. S obzirom na to da je odluka donesena, očekuje se negativan utjecaj na korisničku bazu Optime u trenutku kada dođe do povećanja cijena Optime uzrokovanih povećanjem veleprodajnih cijena HT-a.

Povjerenik nadalje napominje da regulacija Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom te povećanje cijena veleprodajnih usluga HT-a, uz nemogućnost Optime da zaštiti svoju korisničku bazu, a što je omogućeno ostalim operatorima, osim HT-a i Iskona, predstavljaju dvije bitne okolnosti koje imaju negativan utjecaj na poslovanje Optime, a nisu bile poznate niti predvidive u momentu definiranja uvjeta koncentracije HT-Optima.

Nadalje, Povjerenik je dopisom od 16. prosinca 2016., klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 017-11/41-2016-199, dostavio obavijest Agenciji kao odgovor na traženje HT-a od 7. prosinca 2016. o utjecaju regulatornih odluka HAKOM-a.

U predmetnom dopisu Povjerenik u bitnome ponavlja ranije dostavljena očitovanja Agenciji u dijelu koji se odnosi na utjecaj regulatornih odluka HAKOM-a.

Dodatno u dopisu od 16. prosinca 2016. Povjerenik u bitnome navodi kako iznimno bitnim smatra činjenicu kako regulacija Optime kao operatora sa značajnom tržišnom snagom te povećanje cijena veleprodajnih usluga HT-a, uz nemogućnost Optime da zaštiti svoju korisničku bazu, predstavljaju objektivne okolnosti koje negativno utječu na poslovanje Optime te mogu dovesti do poteškoća u ispunjavanju mjera određenih Rješenjem Agencije.

Povjerenik također navodi kako je Optima, usprkos ograničenjima s kojima se susretala, uspješno podmirivala obveze iz predstečajne nagodbe, te isto nije utjecalo na kvalitetu pružanja usluga u dosadašnjem razdoblju koncentracije. Međutim Povjerenik smatra važnim istaknuti kako najveći dio obveza iz Optimine nagodbe još uvijek nije dospio. S obzirom na naknadno donesene regulatorne obveze koje nisu bile poznate niti predvidive u trenutku definiranja uvjeta koncentracije HT-Optima i donošenja Rješenja Agencije, Povjerenik smatra preporučljivim uzeti u obzir njihov negativni utjecaj te razmotriti inicijalno dogovorene okvire i vrijeme trajanja koncentracije, kao što je i predviđeno člankom 23. stavkom 3. ZZTN-a, a sve kako bi se osiguralo da Optima po isteku koncentracije može samostalno podmirivati sve svoje obveze te djelovati na tržištu kao respektabilni tržišni takmac.

8. Usmena rasprava

Sukladno članku 50. stavku 1. ZZTN-a Agencija je 6. lipnja 2017. održala usmenu raspravu.

Na usmenoj raspravi punomoćnica HT-a je navela kako ostaje pri svim navodima, podacima i dokumentaciji dostavljenoj u ovom postupku te istaknula kako je uvjerenja da je tijekom predmetnog postupka HT uspio dokazati pravnu osnovu te faktičnu potrebu produljenja roka kontrole HT nad Optimom za naredne tri godine, odnosno da su ispunjeni uvjeti za djelomično ukidanje Rješenja Agencije o uvjetno dopuštenoj koncentraciji HT-a i Optime u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a, odnosno kako su ispunjeni uvjeti za udovoljavanje zahtjevu HT-a, kojem se pridružila i Optima.

9. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće je, sukladno ovlastima iz članka 30. točaka 2. i 9. i članka 31. ZZTN-a, na 26/2017. sjednici, održanoj 9. lipnja 2017., razmatralo sve činjenice i okolnosti utvrđene u ovom postupku i donijelo odluku o djelomičnom ukidanju Rješenja Agencije klasa: UP/I 034-03/2013-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014. (Narodne novine, broj 52/2014), u dijelu koji se odnosi na točke II.1., II.2. i II.10. izreke tog Rješenja.

Vijeće je navedenu odluku donijelo temeljem članka 23. stavka 3. ZZTN-a s obzirom na to da je tijekom postupka utvrđivanja uvjeta za djelomično ukidanje Rješenja, pokrenutom temeljem Zahtjeva HT-a od 13. siječnja 2017., kojem se 20. travnja 2017. pridružila Optima, u dijelu koji se odnosi na točke II.1., II.2. i II.10. izreke tog Rješenja, ocjenom svih činjenica i okolnosti utvrđeno kako sudionici koncentracije ne mogu ispuniti neke od uvjeta u za to predviđenim rokovima zbog okolnosti koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i ne ovise o volji stranke.

Vijeće je utvrdilo da je nakon donošenja Rješenja Agencije HAKOM u okviru svojih ovlasti proveo prethodnu regulaciju mjerodavnih tržišta kroz analize istih, proglasio operatore sa značajnom tržišnom snagom te odredio regulatorne obveze sukladno propisima o elektroničkim komunikacijama.

Iako je regulacija HAKOM-a u Rješenju Agencije bila navedena kao moguća, sudionicima koncentracije nedvojbeno nije moglo u cijelosti unaprijed biti poznato, kakav će biti opseg i koliko će biti trajanje određenih regulatornih obveza HAKOM-a.

Vijeće smatra da sudionicima koncentracije nije bilo razumno za pretpostaviti da će HAKOM sve regulatorne obveze određene Iskonu odrediti i Optimi jer njihova povezanost s HT-om nije jednaka. Naime, u bitnome HT ima izravni utjecaj na poslovanje Iskona, dok je u odnosu na upravljanje Optimom ograničen mjerama utvrđenim Rješenjem Agencije.

Naime, utvrđeno je kako je HAKOM Privremenim rješenjem od 3. srpnja 2014. Optimu proglasio operatorom sa značajnom tržišnom snagom na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike i na tržištu maloprodaje širokopojsnog pristupa internetu.

Optima je na maloprodajnim razinama mjerodavnog tržišta od 3. srpnja 2014. na dalje neprekidno regulirana na tržištu pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike, te je od 3. srpnja 2014. do 9. srpnja 2015. bila regulirana na tržištu maloprodaje širokopojsnog pristupa internetu.

Što se tiče veleprodajnih razina mjerodavnog tržišta, utvrđeno je da je Optima kao povezani poduzetnik HT-a, od 9. srpnja 2015. regulirana na tržištima veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji i veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište. Optima je regulirana na tržištu veleprodajnog

završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, na kojem su regulirani svi operatori koji pružaju uslugu završavanja poziva.

Stoga je Vijeće zauzelo stav da se odluke HAKOM-a donesene nakon stupanja na snagu predmetnog Rješenja Agencije mogu smatrati okolnostima koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i koje ne ovise o volji stranke, u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a.

S druge strane, u odnosu na okolnost koju su istaknuli podnositelji Zahtjeva vezano uz preuzimanje kontrolnog udjela u poduzetniku Metronet i pripajanje poduzetnika Amis od strane VIPneta, Vijeće je utvrdilo da, iako ta okolnost pozitivno utječe na tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu, ona se ne može smatrati dostatno relevantnom u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a za djelomično ukidanje predmetnog Rješenja.

Pri donošenju odluke o tome da se odluke HAKOM-a donesene nakon stupanja na snagu predmetnog Rješenja Agencije mogu smatrati okolnostima koje se nisu mogle predvidjeti niti izbjeći i koje ne ovise o volji stranke u smislu članka 23. stavka 3. ZZTN-a, Vijeće je uzelo u obzir i poklonilo vjeru zaključcima iz izvješća i očitovanja Povjerenika koji su detaljnije obrazloženi u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja te zaključcima KPMG-a iz dokumenta pod nazivom: „Osvrt na efekte dodatne regulacije HAKOM-a na poslovanje Optime“, koji su detaljnije navedeni u točki 5.1. obrazloženja ovoga rješenja. U bitnome, iz njihovih zaključaka proizlazi da je Optima tijekom dosadašnje provedbe predmetne koncentracije ostvarila lošije poslovne rezultate od projekcija predviđenih Poslovnim planom usvojenim u postupku predstečajne nagodbe, što je u najvećoj mjeri kao posljedica učinaka proglašenja Optime operatorom sa značajnom tržišnom snagom.

Nadalje, Novi poslovni plan Optime za razdoblje 2017. – 2021. izrađen je u prosincu 2016. temeljem ostvarenih rezultata poslovanja, umanjene korisničke baze, očekivanih kretanja na tržištu i uzimajući u obzir utjecaj prethodne regulacije mjerodavnog tržišta koji se odnosi na Optimu kao operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Vijeće je pri donošenju odluke o produljenju trajanja predmetne koncentracije uzelo u obzir projekcije iz Novog poslovnog plana Optime koje ukazuju da bi Optima uz pretpostavku ostvarenja planiranih sinergija i podršku HT-a, do 2021. otplatila veći dio postojećeg duga te bi od 2021. ostvarivala pozitivan novčani tok.

Pod pretpostavkom ostvarenja projiciranih novčanih tokova Optime, financijska pozicija Optime bila bi povoljnija i Optima bi mogla biti u mogućnosti samostalno djelovati i ispunjavati sve svoje obveze i bez sinergijskih efekata HT-a, čime bi se ispunila svrha i cilj koncentracije, a to je stvaranje trećeg neovisnog operatora na mjerodavnom tržištu. Navedenom će pridonijeti i određeno povećanje broja korisnika zbog pripajanja poduzetnika H1 Optimi te će time izvjesno doći i do korekcije Novog poslovnog plana Optime za razdoblje produljenog trajanja koncentracije i pridonijeti njegovom ostvarenju, a što će Agencija pratiti putem Povjerenika.

Pored navedenog, Vijeće naglašava da je uobičajeno trajanje poslovnih odnosa koji se smatraju *de facto* trajnima odnosno koncentracijom, u pravilu od pet godina pa na dalje.

S obzirom na to da su stranke u predmetnom postupku, kao i u postupku u predmetu klase: UP/I 034-03/2016-02/006, radi ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracije poduzetnika Optima i H1, koju koncentraciju je Vijeće također na 26/2017. sjednici, održanoj 9. lipnja 2017., ocijenilo uvjetno dopuštenom, dokazale nepostojanje prihvatljivog alternativnog kupca za H1 u odnosu na Optimu, odnosno HT, Vijeće je donijelo odluku kako su ispunjeni uvjeti za ukidanje mjere iz točke II.10. izreke Rješenja Agencije. Pored navedenoga, Vijeće ističe da je mjera iz točke II.10. izreke Rješenja Agencije bila predložena od strane sudionika koncentracije te je kao dio svih predloženih mjera kao takva i bila

prihvaćena. Međutim, budući da je Agencija obvezna u okviru svojih ovlasti u smislu odredaba ZZTN-a ocjenjivati prijave namjere dopuštenosti koncentracija prije njihove provedbe, Vijeće smatra kako daljnje održanje te mjere nije svrsishodno.

Stoga je Agencija temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točki I. izreke ovoga rješenja.

S obzirom na to da je člankom 23. stavkom 3. ZZTN-a propisano da će Agencija u slučaju djelomičnog ukidanja rješenja u rješenju odrediti nove mjere uvjete i rokove za ponovnu uspostavu učinkovitog tržišnog natjecanja, Vijeće je prihvatilo prijedlog mjera, uvjeta i rokova HT-a i Optime dostavljen Agenciji podnescima od 6. lipnja 2017. odnosno od 8. lipnja 2017. Podneskom od 8. lipnja 2017. otklonjene su očite omaške u pisanju iz podneska od 6. lipnja 2017.

Pri tome Vijeće osobito naglašava da je razdoblje do 10. srpnja 2021. najdulje razdoblje u kojem HT može ostvarivati kontrolu nad Optimom budući da je dužan već u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2020. započeti s postupkom prodaje svih svojih dionica Optime putem međunarodnog konkurentnog javnog natječaja uz objavu oglasa u najmanje jednom uglednom međunarodnom financijskom glasilu, pri čemu će sukladno Ugovoru između HT-a i Zagrebačke banke imati pravo prodaje i dionica Optime koje drži Zagrebačka banka (tzv. pravo povlačenja u prodaju, *engl. drag-along*).

Slijedom navedenog, Agencija je temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točkama II., III., IV., V. i VI. izreke ovoga rješenja.

Uzimajući u obzir razdoblje u kojem će biti potrebno pratiti izvršenje mjera i uvjeta, u slučaju dvojbe oko načina primjene mjera i uvjeta u za to određenim rokovima i/ili dvojbe tijekom nadzora nad izvršenjem mjera i uvjeta i rokova utvrđenim rješenjem Agencije od 19. ožujka 2014. navedenog u točki 1. Izreke ovoga rješenja i ovim rješenjem Agencija je obvezna dati smjernice sudionicima koncentracije i povjereniku.

Slijedom navedenog, Agencija je temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točki VII. izreke ovoga rješenja.

U preostalom dijelu rješenja Agencije klasa: UP/I 034-03/13-02/007, urbroj: 580-06/41-14-096, od 19. ožujka 2014. (Narodne novine, broj 52/2014) ostaje na snazi.

Slijedom navedenog, Agencija je temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točki VIII. izreke ovoga rješenja.

Poduzetnik HT obveznik je plaćanja upravne pristojbe u iznosu od 14.000,00 kuna u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Zahtjev sudionika koncentracije za djelomično ukidanje rješenja Agencije o dopuštenosti koncentracije iz članka 23. stavka 3. ZZTN-a i rješenje o djelomičnom ukidanju rješenja Agencije o ocjeni dopuštenosti koncentracije na zahtjev sudionika koncentracije iz članka 23. stavka 3. ZZTN-a podliježu obvezi naplate upravne pristojbe, sukladno odredbama članka 4. i 5. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16) i tarifnog broja 93. i 94. Uredbe o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 8/17; dalje: Uredba o upravnim pristojbama).

U Tarifnom broju 93., stavkom 1. točkom 3. Uredbe o upravnim pristojbama je propisano da se za zahtjev sudionika koncentracije za djelomično ukidanje rješenja Agencije o dopuštenosti koncentracije iz članka 23. stavka 3. ZZTN-a naplaćuje upravna pristojba u iznosu od 3.500,00 kuna. U Tarifnom broju 94., stavkom 5. Uredbe o upravnim pristojbama je propisano da se za rješenje o djelomičnom ukidanju rješenja Agencije o ocjeni

dopuštenosti koncentracije na zahtjev sudionika koncentracije iz članka 23. stavka 3. ZZTN-a naplaćuje upravna pristojba u iznosu od 10.500,00 kuna.

Upravna pristojba se uplaćuje u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 5002-20833-OIB obveznika uplate.

Slijedom navedenog, za podnositelja zahtjeva nastala je obveza uplate upravne pristojbe u iznosu od 14.000,00 kuna u roku od osam (8) dana od dana primitka ovog rješenja.

Nakon izvršene uplate uplatnicu, kao dokaz o izvršenoj uplati upravne pristojbe, potrebno je žurno, a najkasnije u roku od osam (8) dana, dostaviti Agenciji s pozivom na poslovni broj klase: UP/I 034-03/2013-02/007 dokaz o uplati upravne pristojbe. Ukoliko se ne izvrši uplata upravne pristojbe, Agencija će od nadležne Porezne uprave, sukladno članku 10. stavku 2. Zakona o upravnim pristojbama, zatražiti prisilnu naplatu upravne pristojbe.

Slijedom navedenog, Agencija je temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točki VIII. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 59. stavka 2. ZZTN-a, a u svezi s člankom 58. stavkom 1. točkom 5. ZZTN-a, ovo rješenje Agencije pročišćeno od poslovnih tajni u smislu članka 53. ZZTN-a, bit će objavljeno u Narodnim novinama, te će se temeljem članka 59. stavka 3. ZZTN-a, ovo rješenje pročišćeno od poslovnih tajni u smislu članka 53. ZZTN-a, objaviti na mrežnim stranicama Agencije.

Stoga je Agencija, temeljem odluke Vijeća, odlučila kao u točki IX. izreke ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv rješenja Agencije nije dopuštena žalba, ali u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Predsjednik Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...].